

Дорожня карта батькам

Дорожня карта дитини з особливими освітніми потребами (Рекомендації батькам)

Шановні батьки! Відповідно до вимог сьогодення, державної підтримки та завдань сучасної освіти в Барвінківському ліцеї №2 Барвінківської міської територіальної громади Ізюмського району Харківської області ведеться активно робота щодо впровадження інклюзивної освіти для дітей з особливими освітніми потребами. Педагоги Барвінківського ліцею №2 підготували для вас дорожню карту, відповіді на запитання, які цікавлять батьків та громадськість стосовно розуміння інклюзії та алгоритму дій батьків дітей з особливими освітніми потребами.

1. Основні терміни та законодавча база

Що таке інклюзія?

Інклюзія (від англ. inclusion — включення) — процес збільшення ступеня участі всіх громадян в соціумі, і насамперед тих, що мають труднощі у фізичному чи розумовому розвитку. Він передбачає розробку і застосування таких конкретних рішень, які зможуть дозволити кожній людині рівноправно брати участь в академічному і суспільному житті. При інклюзії всі зацікавлені сторони повинні брати активну участь для отримання бажаного результату. Інклюзія — це процес реального включення дітей з особливими потребами, з інвалідністю в активне суспільне життя і однаковою мірою необхідна для всіх членів суспільства.

Що таке інклюзивне навчання?

Інклюзивне навчання — це система освітніх послуг, що базується на принципі забезпечення основного права дітей на освіту та права навчатися за місцем проживання, яка передбачає навчання в умовах загальноосвітнього закладу.

З метою забезпечення рівного доступу до якісної освіти інклюзивні освітні заклади повинні адаптувати навчальні програми та плани, методи та форми навчання, використання існуючих ресурсів, партнерство з громадою до індивідуальних потреб дітей з особливими освітніми потребами.

Діти з особливими освітніми потребами

Діти з особливими освітніми потребами - діти сліпі та із зниженим зором, глухі та із зниженим слухом, з тяжкими порушеннями мовлення, із затримкою психічного розвитку, з порушеннями опорно-рухового апарату, розумовою відсталістю, діти із складними вадами розвитку (у тому числі діти з розладами аутичного спектру).

Якими нормативно-правовими актами регулюється питання інклюзивного навчання?

В Україні поступово розвивається і вдосконалюється нормативно-правова база, орієнтована на впровадження інклюзивного навчання. Сьогодні відповідні положення містяться в Законах України «Про освіту» (стаття 37), «Про дошкільну освіту» (стаття 33), «Про загальну середню освіту» (стаття 21), «Про професійно-технічну освіту» (стаття 42), «Про вищу освіту» (стаття 3). Відповідні положення також внесено до законів України «Про охорону дитинства» (стаття 19) та «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» (статті 4, 22).

У жовтні 2010 року Міністерство освіти і науки України затвердило «Концепцію розвитку інклюзивної освіти», яка передбачає необхідне навчально-методичне забезпечення освітнього процесу в умовах інклюзивного навчання та здійснення відповідних інституційних змін.

9 грудня 2010 року Міністерство освіти і науки України своїм наказом №1224 затвердило Положення про спеціальні класи для навчання дітей з особливими освітніми потребами у загальноосвітніх навчальних закладах.

15 серпня 2011 року Кабінет Міністрів України своєю постановою №872 затвердив Порядок організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах.

Головна мета створення інклюзивних груп та класів – задоволення соціальних та освітніх потреб, організація корекційно-розвиткової роботи з дітьми з особливими освітніми потребами, у тому числі з інвалідністю.

2. Висновок від психолого-медико-педагогічної консультації (ПМПК) надається дитині з особливими потребами після консультації тільки у присутності батьків, в якому вказана рекомендована форма навчання та розвитку на основі потреб дитини.

3. Співбесіда у навчальному закладі.

Керівнику ЗЗСО подається і обов'язково реєструється Заява на зарахування дитини і висновок ПМПК, обов'язковий на даний час документ, підтверджуючий потреби дитини. Уточнюється термін часу для узгодження дій з управлінням освіти для відкриття інклюзивної групи та зарахування дитини до освітнього закладу, можливість створених умов для перебування дитини, безпечного навчального середовища, забезпеченість спеціалістами тощо.

4. Перелік документів при влаштуванні дитини з особливими потребами в інклюзивний клас ЗЗСО:

- заява батьків або осіб, які їх замінюють;
- медична довідка з висновком лікаря, що дитина може відвідувати навчальний заклад;
- свідоцтво про народження;
- висновок ІРЦ (ПМПК);

- якщо дитина-інвалід - відповідні підтверджуючі документи або копії посвідчення особи, яка одержує державну соціальну допомогу, відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам»;
- копія індивідуальної програми реабілітації дитини-інваліда.

5. При зарахуванні до ЗЗСО складається індивідуальна програма розвитку дитини. На основі висновку і рекомендацій ПМПК її розробляє група фахівців навчального закладу з обов'язковим залученням батьків.

6. Для забезпечення особистісно-орієнтованого підходу та організації корекційної роботи в інклюзивному класі штатним розписом ЗЗСО передбачається 1 ставка асистента вчителя на інклюзивний клас.

7. Протипоказаннями для прийому дітей до інклюзивних груп дошкільних навчальних закладів та інклюзивних класів ЗЗСО є:

III і IV ступені порушень функцій організму, які не сумісні з перебуванням дитини в організованому колективі;

всі хвороби у гострому періоді, хронічні хвороби в стадії загострення, всі хвороби, які потребують стаціонарного лікування, гострі інфекційні захворювання до закінчення строку карантину.